

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER

DIPLOMSKA NALOGA

KRITIČNA ANALIZA LETNEGA POROČILA
GOSPODARSKE DRUŽBE

ADRIJANA BUTKOVIČ

KOPER, 2009

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER

Diplomska naloga

KRITIČNA ANALIZA LETNEGA
POROČILA GOSPODARSKE DRUŽBE

Adrijana Butkovič

Koper, 2009

Mentor: doc. dr. Tatjana Horvat

POVZETEK

Letno poročilo je namenjeno vsem, ki se podrobneje zanimajo za poslovanje neke organizacije. Letno poročilo je dokument, ki celovito prikazuje najpomembnejše aktivnosti in rezultate poslovanja organizacije v zadnjem poslovnem letu. Z letnim poročilom predstavimo spremembe v poslovanju, naložbe, organizacijo poslovnih področij, strateške prednosti, razvojne potencialne, vpetost v okolje, načrte za prihodnost in druge informacije o organizaciji. Poslovno in računovodsko poročilo, ki sta glavna sestavna dela letnega poročila, sta z revidiranimi podatki na voljo širšemu krogu ljudi oziroma interesnim skupinam.

Ključne besede: letno poročilo, računovodsko poročilo, interesne skupine, zavezanci, revizija.

SUMMARY

Annual report is intended for those, who are interested in business operation of the company in greater details. Annual report is the most comprehensive annual coverage of most important companies' activities and results. Annual report is showing business dynamics, investments, business units' organization, strategically advantages, development potentials, environment integration, future plans and a lot of other information about the company. Business and accounting report as part of annual report with revised data are fully accessible by wider public or interested groups.

Key words: annual report, accounting report, revision, critical analysis, target groups.

UDK: 657(043.2)

VSEBINA

1	Uvod	1
2	Komuniciranje z interesnimi skupinami	5
2.1	Interesne skupine	5
2.2	Komuniciranje in njegov pomen za organizacije	5
3	Letno poročilo organizacije.....	7
3.1	Zavezanci za pripravo letnega poročila po zakonu o gospodarskih družbah	7
3.2	Računovodsko, poslovno in letno poročilo	8
3.3	Poslovno leto	10
3.4	Roki za izdelavo letnega poročila	10
4	Vloga pomembnejših subjektov pri pripravi letnih poročil.....	13
4.1	Vloga revizije pri letnem poročilu	13
4.2	Vloga uprave, nadzornega sveta in skupščine pri letnem poročilu	14
5	Sestavine letnega poročila	17
5.1	Uvodni del letnega poročila	17
5.2	Poslovno poročilo.....	18
5.3	Računovodsko poročilo.....	22
6	OMV Slovenija, d. o. o.....	23
6.1	Predstavitev podjetja	23
6.2	Predstavitev dejavnosti.....	23
7	Kritična analiza vsebine letnega poročila organizacije OMV Slovenija, d. o. o.	25
7.1	Kritična analiza finančnih poudarkov in poročila direktorja	25
7.2	Kritična analiza prodaje oziroma trženja	26
7.3	Kritična analiza načrtov, strategije in vizije	26
7.4	Kritična analiza poglavja o zaposlenih.....	27
7.5	Kritična analiza poglavja o okolju in družbeni odgovornosti	28
7.6	Kritična analiza gospodarskih gibanj in tveganj	29
7.7	Kritična analiza poslovanja	29
7.8	Računovodski izkazi in razkritja	30
7.8.1	Bilanca stanja	32

7.8.2	Izkaz poslovnega izida.....	34
7.8.3	Izkaz finančnega izida.....	35
8	Predlog rešitev za pripravo letnega poročila OMV Slovenija, d. o. o.....	37
9	Sklep.....	39
	Literatura	41
	Priloge.....	43

TABELE

Tabela 3.1	Roki za izdelavo letnega poročila	11
Tabela 7.2	Pomembnejši podatki o poslovanju OMV Slovenija, d. o. o.....	30
Tabela 7.3	Pomembnejši podatki iz bilance stanja OMV Slovenija, d. o. o.....	33
Tabela 7.4	Kapital v letu 2005 za OMV Slovenija, d.o.o.....	34
Tabela 7.5	Podatki iz izkaza poslovnega izida OMV Slovenija, d. o. o.....	35
Tabela 7.6	Pritoki pri poslovanju OMV Slovenija, d. o. o.	36
Tabela 7.7	Odtoki pri poslovanju OMV Slovenija, d. o. o.	36

KRAJŠAVE

ZGD	Zakon o gospodarskih družbah
SRS	Slovenski računovodski standardi
EU	Evropska unija

1 UVOD

Letno poročilo predstavlja poslovanje podjetja oziroma finančne ustanove (v nadaljevanju organizacija) interesnim skupinam. Interesnih skupin je veliko, zato mora organizacija izdelati kolikor je mogoče dobro letno poročilo. Za izdelavo slednjega so organizacije zavezane z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-2),¹ ki določa obvezne vsebine letnega poročila. Zakon določa predvsem vsebine poslovnega in računovodskega dela letnega poročila. Del poročila – računovodski izkazi s pojasnili, ki sestavljajo računovodsko poročilo – je opredeljen tudi s slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju SRS), ki natančno določajo, kaj in kako mora gospodarska družba razkriti.

Osnovni problem naloge, ki ga bom obravnavala, je, kako napisati letno poročilo in zakaj je pomembno napisati kakovostno poročilo. Organizacije ne pišejo letnih poročil samo zato, ker so za to zavezane s predpisi, vedno bolj jih namreč uporabljajo tudi za marketinške namene, kjer obveščajo interesne skupine o organizaciji, spremembah in dogodkih, ki so nastopili v preteklem poslovnem letu ter načrtih za prihodnost. V nalogi bom opredelila vlogo revizorja pri pripravi letnega poročila in kritično analizirala letno poročilo izbrane organizacije.

Letno poročilo organizacije je eden izmed načinov komuniciranja z interesnimi skupinami. Tovrstno poročilo predstavlja organizacijo navzven in ne le poroča, temveč tudi razlaga pretekla dejanja ter predstavlja namene za prihodnost. V Sloveniji predstavlja zakonski okvir za letna poročila zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD). Poleg tega pa morajo organizacije pri pripravi tega upoštevati tudi določila SRS in mednarodnih računovodskih standardov.

Zavezanci za pripravo letnega poročila po zakonu so vse organizacije, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitno dejavnost. Obravnavala bom letna poročila organizacij, ki so zavezane reviziji.

Organizacije morajo izdelati računovodske izkaze, v katerih prikažejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev. Izdelati morajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz finančnih tokov² in izkaz gibanja kapitala. Vloga revizije je oblikovati mnenje o resničnosti in poštenosti računovodskih informacij, s katerimi se želi organizacija predstaviti javnosti. Revidiranje pomeni preizkušanje in ocenjevanje računovodskih izkazov, podatkov in metod, uporabljenih za sestavo teh izkazov.

Revizor je oseba, ki na podlagi svojega strokovnega znanja pregleduje računovodske izkaze in izrazi mnenje, da so računovodske informacije resnična in poštena slika v skladu s temelji računovodstva. Revizorjevo mnenje je zelo pomembno

¹ Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), (Uradni list RS, št. 42/2006).

² Po SRS 2001 je to izkaz finančnih tokov, po SRS 2006 pa izkaz denarnih tokov. Obravnavala bom letno poročilo za leto 2005, zato bom uporabila izkaz finančnih tokov.

za zunanje uporabnike, saj ti zaupajo njegovi strokovnosti. Revizor mora računovodske izkaze pregledati v šestih mesecih po koncu poslovnega leta.

Revizor po opravljenem pregledu računovodskih izkazov izdela revizorjevo poročilo, ki je tudi njegov končni izdelek (Horvat 2000, 60).

Namen diplomske naloge je kritično analizirati letno poročilo organizacije. Za kritično analizo letnega poročila sem se odločila z namenom predstaviti organizaciji smernice za izboljšavo letnega poročila v prihodnje.

Cilj naloge je na primeru letnega poročila prikazati slabosti in podati predloge za njegovo izboljšanje. Letna poročila organizacije namreč vsebujejo tudi nepotrebne podatke, podatki, ki so zahtevani oziroma potrebni za temeljito analizo letnega poročila interesnih skupin, pa pogosto manjkajo.

Cilj diplomske naloge bom dosegla s teoretično metodo oziroma metodo deskripcije – prebiranjem in analiziranjem literature ter s pomočjo zaposlenih (dostopnost do podatkov in dovoljenje za uporabo podatkov) v obravnavani organizaciji.

Osrednja tema diplomske naloge je poslovno poročilo, ki ima enako pomembno vlogo kot računovodski del letnega poročila.

Diplomsko nalogo sem razdelila na dva dela. Prvi, teoretični del, obsega deskripcijo napotkov za izdelavo letnega poročila, predstavitev interesnih skupin in sestavin poročila. V drugem delu diplomske naloge bom uporabila kvalitativno metodo, s katero bom naredila analizo letnega poročila organizacije OMV Slovenija, d. o. o., ki se ukvarja s trgovino z nafto in naftnimi derivati, svojo dejavnost pa dopolnjuje s široko ponudbo servisnih storitev. Analizirala bom letno poročilo organizacije OMV Slovenija, d. o. o., za leto 2005.

Omejitev pri pisanju diplomske naloge lahko predstavlja slovenska literatura, saj je veliko te že nekoliko zastarele, tuja pa je v obliki spletnih gradiv. Poleg literature pa omejitve lahko predstavljajo tudi določila ZGD in SRS. Oba navedena predpisa se namreč pogosto spreminjata.

Omejitev bi lahko predstavljalo tudi razumevanje tuje zakonodaje, saj ima vsaka država svoje predpise³, ki jim morajo organizacije slediti, ti pa se lahko bistveno razlikujejo od slovenskih. Posledica so različne vsebine letnih poročil organizacij iz različnih držav. Ob upoštevanju dejstva, da je krovna organizacije OMV Refining & Marketing GMBH v Avstriji in da je avstrijska zakonodaja v določenih segmentih

³ OMV Slovenija, d. o. o., je v skladu s slovenskimi prepisi samostojna organizacija. Ustanovitelj oziroma večinski lastnik družbe je avstrijski OMV Refining & Marketing GMBH, kjer imajo jasno zastavljeno hierarhijo, v kateri je OMV Slovenija, d. o. o., podrejena družba. Ena izmed bistvenih zahtev krovne družbe je, da se družbe, ki so povezane z njo, skušajo čim bolj približati in poenotiti poslovanje, računovodske izkaze in poročila. Države, v katerih OMV posluje, so: Slovenija, Avstrija, Češka, Nemčija, Madžarska, Slovaška, Hrvaška, Romunija, Srbija, Bolgarija in druge.

drugačna od slovenske, bo težko primerjati stopnjo tveganja določenih naložb ter odločitev glede na slovenske standarde in dogajanja na tržišču. Avstrijska organizacija namreč vsem svojim organizacijam natančno določa, katere poslovne ideje bodo uresničili in na kakšen način bodo izvajali vsako odločitev.

Glede na to, da se ves dobiček, ki ga ustvari organizacija OMV Slovenija, d. o. o., prenese v Avstrijo, je logično, da si želi OMV kot celota čim večji dobiček. Glavno računovodstvo vodi uprava na Dunaju, zato je dokaj težko priti do podatkov o dobičku ali izgubi za konkreten posel.

2 KOMUNICIRANJE Z INTERESNIMI SKUPINAMI

Poslovno okolje organizacije se nenehno spreminja. Pomembno je, da so letna poročila kolikor je mogoče pregledna in razumljiva, tako, da vsak hitro najde želeno in resnično informacijo.

Interesnih skupin je veliko in letno poročilo predstavlja način komuniciranja z njimi – izmenjavo informacij med organizacijo in interesno skupino, zato mora organizacija dobro poznati svoje interesne skupine.

2.1 Interesne skupine

Interesne skupine so vsi posamezniki in skupine, ki čutijo delovanje organizacije ali pa s svojim delovanjem vplivajo na organizacijo. Interesne skupine so ljudje, ki so povezani s organizacijo, ker tako oni kot organizacija učinkujejo drug na drugega, in sicer s svojimi dejanji, odločitvami, politiko, prakso ter namerami. Ti ljudje imajo do podjetja interes. Interesne skupine organizacija izbere glede na posledice, ki jih povzroča delovanje organizacije na ljudi in na posledice, ki jih povzroča delovanje ljudi na organizacijo. Interesne skupine so vse pravne osebe in posamezniki, ki imajo interese pri delovanju ter usmeritvah pravne osebe (Horvat 2000, 25).

Ločimo dve vrsti interesnih skupin, in sicer notranje in zunanje interesne skupine. Notranje interesne skupine so:

- vodstvo,
- strokovnjaki in drugi zaposleni.

Zunanje interesne skupine so:

- lastniki,
- kupci,
- dobavitelji,
- upniki,
- ustanove finančnega trga,
- država in drugi.

Interesne skupine so vplivne, če lahko vplivajo na delovanje podjetja, če pa tega vpliva nimajo, so nevlivne. Če želijo uveljaviti svoje interese glede usmeritve in delovanja podjetja, so aktivne, sicer pa pasivne.

2.2 Komuniciranje in njegov pomen za organizacije

Ljudje med seboj komuniciramo tako rekoč na vsakem koraku. Komunikacija poteka dvosmerno na verbalen ali neverbalen način. Pri komuniciranju, ki je proces

prenašanja informacij med posamezniki in organizacijami, izražamo zadovoljstvo in nezadovoljstvo ter mnenja.

V organizaciji razlikujemo notranje in zunanje komuniciranje. Notranje komuniciranje poteka med zaposlenimi v podjetju. V manjših organizacijah je to enostavno, ker komunikacija poteka neposredno med zaposlenimi, medtem ko v večjih prihaja do napačnega prenosa informacij zaradi napačnega dekodiranja sporočila. Da bi se temu izognili, v organizaciji oblikujejo komunikacijsko mrežo, ki navadno temelji na neki hierarhiji.

Komunikacija v organizacijah lahko poteka v treh smereh: navzdol, navzgor ali vodoravno. V večini organizacij poteka komunikacija navzdol, kjer nadrejeni posredujejo informacije in svoje odločitve podrejenim, ki te odločitve uresničujejo. Komunikacija navzgor je prav tako pomembna, saj z njo zaposleni sporočajo nadrejenim, kaj se v organizaciji dogaja. Vodoravna komunikacija pa poteka med zaposlenimi ali med poslovodstvom. Zunanja komunikacija poteka med podjetji, kupci, dobavitelji, tekmeci, vlagatelji in drugimi interesnimi skupinami organizacije. Za zunanjo komunikacijo sta pomembna predvsem dva sektorja podjetja: trženje in stiki z javnostmi. Ti načrtujejo in pripravljajo organizacijo za komuniciranje s trgi. Trženje komunicira predvsem s prodajo izdelkov oziroma storitev, medtem ko odnosi z javnostmi na nek način prodajajo ugled organizacije (Horvat 2000, 28).

Letno poročilo je eden izmed pomembnejših načinov komuniciranja organizacije z interesnimi skupinami. Organizacija z letnim poročilom komunicira z vsemi interesnimi skupinami. V letnem poročilu pripravi podatke o organizaciji, njenem poslovanju in načrtih za prihodnost. Tako z letnim poročilom komunicira z obstoječimi lastniki, morebitnimi vlagatelji in vsemi, ki to poročilo prebirajo.

3 LETNO POROČILO ORGANIZACIJE

Letno poročilo organizacije je eden izmed virov komuniciranja z interesnimi skupinami. Organizacijo predstavlja navzven in ne le poroča, temveč tudi razlaga pretekla dejanja ter predstavlja namene za prihodnost. V Sloveniji predstavlja zakonski okvir za letna poročila ZGD. Poleg zakona pa velja, da morajo podjetja pri pripravi letnega poročila upoštevati tudi določila slovenskih in mednarodnih računovodskih standardov. V nalogi se bom omejila samo na SRS.

ZGD ureja naslednja področja, ki se nanašajo na izdelavo letnega poročila:

- pravila o računovodenju,
- kdo so zavezanci za pripravo letnih poročil,
- pravila o obveznosti revidiranja,
- pravila o javni objavi letnih poročil,
- splošna pravila o letnem poročilu,
- pravila o členitvi bilanc in posameznih postavk.

Organizacije, katerih vrednostni papirji so uvrščeni na organizirani trg vrednostnih papirjev, morajo za celotni pregled nad sistemom izdelave, predložitve in javne objave letnih poročil poznati tudi določbe zakona o trgu vrednostnih papirjev, podzakonske akte Agencije za trg vrednostnih papirjev RS in pravila Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

3.1 Zavezanci za pripravo letnega poročila po zakonu o gospodarskih družbah

Zavezanci za pripravo letnega poročila po ZGD so vse organizacije, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitno dejavnost.

V nalogi obravnavam letna poročila organizacij, ki so zavezane k uporabi ZGD, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 15 z dne 17. februarja 2005 (ZGD UPB 1). Zakon razvršča organizacije na mikro, majhne, srednje in velike ob uporabi naslednjih meril na bilančni presečni dan letne bilance stanja:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu,
- čisti prihodki od prodaje in
- vrednost aktive.

Mikro organizacija je organizacija, ki izpolnjuje dve od naslednjih meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 2.000.000 evrov,
- vrednost aktive ne presega 2.000.000 evrov.

Majhna organizacija je organizacija, ki ni mikro organizacija po prejšnjem odstavku, in izpolnjuje dve od naslednjih meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.800.000 evrov,
- vrednost aktive ne presega 4.400.000 evrov.

Srednja organizacija je organizacija, ki ni mikro organizacija po drugem odstavku tega člena ali majhna organizacija po prejšnjem odstavku, in izpolnjuje dve od naslednjih meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 35.000.000 evrov,
- vrednost aktive ne presega 17.500.000 evrov.

Velika organizacija je organizacija, ki ni mikro, majhna ali srednja.

Organizacije se v skladu z merili iz prejšnjih odstavkov razvrščajo ali prerazporejajo na mikro, majhne, srednje in velike organizacije na podlagi podatkov dveh zaporednih poslovnih let na presečni dan bilance stanja.

Določbe tega zakona in drugih predpisov, ki se nanašajo na majhne organizacije, se uporabljajo tudi za mikro družbe, razen, če ta zakon in drugi predpisi ne določajo drugače.

V vsakem primeru so velike organizacije (ZGD-1 2006):

- banke,
- zavarovalnice,
- borza vrednostnih papirjev,
- družbe, ki morajo po 56. členu ZGD pripraviti konsolidirano letno poročilo.

3.2 Računovodsko, poslovno in letno poročilo

Računovodsko poročilo je skupek poročil, ki vsebujejo računovodske podatke in računovodske informacije, njihove ocene in razlage. Poleg računovodskih izkazov vsebuje to poročilo še analize in druga pojasnila računovodskih postavk. Računovodski izkazi prikazujejo vrednostno izražene učinke poslov in drugih poslovnih dogodkov tako, da jih združujejo v večje skupine glede na njihove gospodarske značilnosti. Te skupine so sestavine računovodskih izkazov. Obvezna računovodska izkaza za vse organizacije po ZGD sta:

- bilanca stanja, ki prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ob koncu poslovnega leta;
- izkaz uspeha, ki prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid v poslovnem letu, z izkazom uporabe dobička in kritja izgube.

Vse organizacije, ki jih je potrebno revidirati, morajo poleg bilance stanja in izkaza uspeha sestaviti tudi izkaz finančnih tokov ter izkaz gibanja kapitala po SRS. Podatki v računovodskih izkazih dajo pravo sliko šele z razkritji, ki vsebujejo dodatna pojasnila, razpredelnice in informacije za interesne skupine. Po ZGD morajo pojasnila obvezno vključevati:

- informacije o uporabljenih metodah vrednotenja postavk v računovodskih izkazih,
- razčlemba sintetičnih podatkov iz računovodskih izkazov, ki omogočajo njihovo lažje razumevanje in analiziranje (pošten prikaz),
- podatke o delu organizacijskih enot v tujini in trgovanju z lastnimi delnicami ter deleži.

V poslovnem poročilu organizacija poroča o podatkih, ki so za bralce letnih poročil pomembni in se nanašajo na poslovanje ter delovanje organizacije. Ti podatki, ki se nahajajo v poslovnem poročilu, niso zajeti v računovodskem poročilu. Po ZGD mora poročilo vsebovati:

- podatke o premoženjsko-finančnem stanju,
- podatke in pojasnila o razvoju ter izidih poslovanja,
- oceno možnosti prihodnjega razvoja,
- podatke o izvajanju in odkupovanju lastnih delnic oziroma deležev.

Oblika poslovnega poročila ni predpisana, organizacija se sama odloči, kako bo poslovno poročilo sestavila. S poslovnim poročilom organizacija predstavlja svoje delo, uspehe in neuspehe, poslovanje ter vizijo prihodnosti.

Letno poročilo je sestavljeno iz letnega računovodskega in poslovnega poročila. Za pravočasnost izdelave letnega poročila odgovarja poslovodstvo družbe. Pri izdelavi letnih poročil se organizacije vedno bolj trudijo, saj s tem lastnikom pokažejo, kako so poslovali skozi leto. Ker pa je letno poročilo javna listina, z njim prikažejo svoje delo tudi vsem interesnim skupinam. Letno poročilo navadno vsebuje veliko slikovnih in grafičnih ponazoril.

Različni avtorji opredeljujejo vsebino letnega poročila na različne načine. Turk, na primer, opredeljuje letno poročilo kot enkrat letno sestavljeno predstavitev dosežkov organizacije in njenega ravnateljstva, ki se sestavlja zlasti za poslovne namene ter za lastnike organizacije (Turk 2000, 247). V tuji literaturi najdemo podobno opredelitev pri avtorjih kot sta Sigband in Bell (1989, 293 in 318), ki dodajata, da danes letno poročilo ni več le enoličen povzetek aktivnosti organizacije, ampak dokument, razdeljen na opisni in finančni del, ki je zaradi barv ter slikovnega gradiva privlačnejši za uporabnika, kot je bil nekoč.

Poleg navedene opredelitve v domači literaturi najdemo še nekatere druge, ki pa niso bistveno drugačne. Tako lahko zaključim, da je letno poročilo med najpomembnejšimi orodji poslovnega poročanja, pri čemer je poslovno poročanje (angl. business reporting) proces predstavljanja tako računovodskih kot neračunovodskih informacij o poslovanju podjetja. Letno poročilo je namenjeno komuniciranju z različnimi uporabniki o ciljih organizacije in načinu njenega delovanja (Vezjak 1998, 32).

Navedene definicije kažejo predvsem na namen letnega poročila, nekoliko več o njegovi vsebini pa nam pove opredelitev, kot jo navaja Kavčičeva, ki pravi, da je letno poročilo obračun dela uprave delničarjem in sporočilo tistim, ki sodelujejo z organizacijo, kako uspešna je ta in kakšne so možnosti za njen nadaljnji razvoj. Iz poročila morajo biti razvidni vsaj poslovni dosežki, finančno stanje organizacije, možnosti za njen obstoj in razvoj ter prizadevanje uprave za doseganje uspehov (Kavčič 1999, 39).

V svetu je letno poročilo eno najbolj uveljavljenih komunikacijskih sredstev, s katerim ciljnim skupinam predstavimo organizacijo, njene rezultate in obete v prihodnosti. Običajno so letna poročila pripravljena v tiskani obliki, vse več pa je tudi elektronskih različic.

Zakonodaje različnih držav različno opredeljujejo sestavine letnih poročil, njihova oblika pa ni predpisana. Določene so le obvezne sestavine, ki predstavljajo minimum razkritij, ki jih morajo podjetja vključiti v svoje letno poročilo. Zakonodaja Evropske unije (v nadaljevanju EU), na primer, zahteva vključitev bilance stanja in izkaza poslovnega izida v predpisani obliki. Izkazi vseh družb, razen majhnih, morajo biti revidirani. Prav tako je do določene meje predpisana vsebina preostalega dela letnega poročila. Pojavlja se zahteva po razkritju pomembnih poslovnih dogodkov po koncu poslovnega leta, torej tistih, ki so se zgodila med datumom bilance stanja in datumov objave računovodskih izkazov. Za ta del letnega poročila mora revizor preveriti, ali je v skladu z računovodskimi izkazi. To so le minimalne zahteve EU, posamezna država članica pa lahko sama zahteva podrobnejša razkritja (Sutton 2000, 126).

3.3 Poslovno leto

Organizacije sestavljajo letna poročila za poslovno leto. Slednje se lahko razlikuje od koledarskega, vendar to ne sme biti daljše od 12 mesecev. Organizacije si same izberejo mesec, v katerem bodo poslovno leto zaključile.

3.4 Roki za izdelavo letnega poročila

Roki za predložitev letnih poročil so odvisni od trajanja poslovnega leta, vrste letnega poročila in vrste poslovnega subjekta. Roki za predložitev letnih poročil so navedeni v tabeli 3.1.

Tabela 3.1 Roki za izdelavo letnega poročila

Vrsta poslovnega subjekta	Za zagotovitev javnosti podatkov	Za državno statistiko
Gospodarske družbe	Letna poročila – 3 mesece po koncu poslovnega leta	Do konca marca
	Revidirana in konsolidirana letna poročila – 8 mesecev po koncu poslovnega leta	
Zadruga	Letna poročila, revidirana in konsolidirana letna poročila – 8 mesecev po koncu poslovnega leta	Do konca marca
Samostojni podjetniki	3 mesece po koncu poslovnega leta (oziroma do konca meseca marca za preteklo leto)	Do konca marca
Pravne osebe javnega prava	Do konca februarja	Do konca februarja
Nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava	Do konca februarja	Do konca februarja
Društva	Letna poročila – do konca marca	Do konca marca

Vir: http://www.ajpes.si/Predlozitev_podatkov/Letna_porocila/Predstavitev

Posebnosti pri rokih za predložitev letnih poročil:

- Če je zadnji dan v mesecu februarju oziroma marcu nedelja, se rok za predložitev letnih poročil prestavi na prvi naslednji delovni dan.
- Če je poslovno leto enako koledarskemu, je rok za predložitev letnih poročil za oba namena enak (razen za revidirana in konsolidirana letna poročila).

4 VLOGA POMEMBNEJŠIH SUBJEKTOV PRI PRIPRAVI LETNIH POROČIL

4.1 Vloga revizije pri letnem poročilu

Organizacije morajo izdelati računovodske izkaze, v katerih prikažejo stanje sredstev, obveznosti do sredstev in obveznosti do virov sredstev. Vloga revizije pri letnem poročilu je oblikovati mnenje o resničnosti in poštenosti računovodskih informacij, s katerimi se želi organizacija predstaviti javnosti. Revidiranje pomeni preizkušanje in ocenjevanje računovodskih izkazov, podatkov in metod, uporabljenih za sestavo teh izkazov.

Revizor je oseba, ki na podlagi strokovnega znanja pregleduje računovodske izkaze in izrazi mnenje, da so računovodske informacije resnična ter poštena slika v skladu s temelji računovodstva. Revizorjevo mnenje je zelo pomembno za zunanje uporabnike, saj ti zaupajo revizorjevi strokovnosti. Revizor mora računovodske izkaze pregledati v šestih mesecih po koncu poslovnega leta.

Revizor po opravljenem pregledu računovodskih izkazov izdela revizorjevo poročilo, ki je tudi njegov končni izdelek. Revizor lahko v revizorjevem poročilu izrazi različna mnenja:

- Mnenje brez pridržka, s katerim ocenjuje, da so računovodski izkazi resnični in objektivni.
- Mnenje s pridržkom, če ugotovi, da ne more dati mnenja brez pridržka, vendar so posledice nesoglasja tako bistvene, da bi zahtevale odklonilno mnenje ali zavrnitev mnenja. Revizor navede zadevo, na katero se pridržek nanaša.
- Odklonilno mnenje, če ugotovi, da so posledice nesoglasja za računovodske izkaze tako bistvene in velike, da njegovo mnenje s pridržkom v poročilu ne zadostuje za razkritje zavajajoče ali nepopolne narave računovodskih izkazov. S tem mnenjem revizor oceni, da računovodski izkazi niso resnični in pošteni.
- Mnenje zavrne, če ugotovi, da je možna posledica omejitve obsega ali negotovosti tako pomembna, da mu onemogoča izraziti mnenje o računovodskih izkazih. To velja, kadar revizor med revidiranjem presodi, da ni zadostne podlage, da bi lahko zanesljivo ocenil resničnost in poštenost računovodskih izkazov.

Če revizorjevo mnenje ni brez pridržka, mora revizor vključiti v mnenje opis vseh pomembnih razlogov za takšno odločitev in kolikor je možno tudi morebitni vpliv na računovodske izkaze (Horvat 2000, 60).

Nekatere informacije so zajete tako v računovodskem kot v poslovnem delu letnega poročila. Revizor mora preveriti tudi te informacije oziroma preveriti, ali se informacije ujemajo, če so enake. Poleg tega mora revizorjevo mnenje vsebovati izjavo, da je bila

revizija načrtovana in izvedena za pridobitev primerne zagotovila in da računovodski izkazi ne vsebujejo bistveno napačnih navedb.

4.2 Vloga uprave, nadzornega sveta in skupščine pri letnem poročilu

Odločitev glede sprejetja letnega poročila je naloga uprave, nadzornega sveta in skupščine. Vsak izmed njih ima svoje naloge, uprava sestavi letno poročilo, nadzorni svet pa ga preveri in potrdi. Če nadzorni svet letno poročilo potrdi, je to sprejeto. Skupščina je pristojna za sprejetje letnega poročila samo, če nadzorni svet tega ne potrdi ali, če se uprava in nadzorni svet odločita, da odločitev o letnem poročilu prepustita skupščini.

V povezavi z nalogami uprave, nadzornega sveta in skupščine je treba razlikovati dve vrsti dobička. Razlikujemo čisti dobiček in bilančni dobiček. ZGD natančno določa vrstni red uporabe čistega dobička, ki ga organizacija izkaže v poslovnem letu. Čisti dobiček je enak poslovnemu izidu iz izkaza poslovnega izida po plačilu davkov. Vrstni red uporabe čistega dobička je določen kogentno, kar pomeni, da ga skupščina s svojim sklepom ali druga strukturna ureditev ne more spremeniti.

Bilančni dobiček je tisti, ki ostane po uporabi čistega dobička. O njegovi uporabi odloča skupščina. Prikazan je v izkazu gibanja kapitala, izkazu poslovnega izida oziroma v dodatku k izkazu.

Uprava je odgovorna za sestavo letnega poročila. Sestaviti ga mora najpozneje v treh mesecih po koncu poslovnega leta in ga v tem obdobju tudi predložiti nadzornemu svetu. Če mora biti letno poročilo revidirano, ga mora predložiti nadzornemu svetu skupaj z revizijskim poročilom najpozneje v osmih dneh po prejemu revizijskega poročila. Uprava pri sestavi letnega poročila odloča o uporabi čistega dobička, k letnemu poročilu, ki ga bo predložila nadzornemu svetu in skupščini, pa mora predložiti še predlog o uporabi čistega dobička.

Po 228. členu ZGD mora organizacija, ki v poslovnem letu doseže čisti dobiček, tega nameniti za naslednje namene in po naslednjem vrstnem redu:

- za kritje prenesene izgube,
- za oblikovanje zakonskih rezerv,
- za oblikovanje rezerv za lastne deleže,
- za oblikovanje statutarnih rezerv.

O uporabi čistega dobička odloča uprava, vendar mora upoštevati določeni vrstni red in obveznost razporeditve dobička.

O uporabi bilančnega dobička odloča skupščina. O tem odloča vsako leto najpozneje do konca meseca avgusta, če je poslovno leto enako koledarskemu oziroma do konca osmega meseca po koncu poslovnega leta. Skupščina lahko odloči drugače,

kot sta predlagala uprava in nadzorni svet. Skupščina ni vezana na predloge uprave in nadzornega sveta, vezana pa je na letno poročilo, ki ga sprejmeta uprava in nadzorni svet ali pa ga sprejme sama, če je za to pristojna. Skupščina ne more:

- med delničarje razdeliti več letnega čistega dobička kot ga prikazuje bilančni dobiček,
- spremeniti letnega poročila (ugotoviti večji letni čisti dobiček),
- posegati med posamezne kategorije kapitala.

Skupščina lahko o tem odloča le, če je sama sprejela letno poročilo, ker tega uprava in nadzorni svet nista opravila.

5 SESTAVINE LETNEGA POROČILA

Glavne vsebine v letnem poročilu razdelimo na tri skupine. Po vrsti si sledijo tako kot so pomembne za interesne skupine. Prvi je uvodni del s poudarki, sledi mu poslovno poročilo oziroma splošni del letnega poročila, temu pa računovodsko poročilo oziroma obvezni del. Vsebine se med seboj prepletajo.

5.1 Uvodni del letnega poročila

Uvodni del letnega poročila vsebuje:

- povzetek s finančnimi in drugimi poudarki, ki so bili pomembni za organizacijo, tako da se bralec lahko na hitro seznaní z vsebino letnega poročila, še preden ga začne zares brati;
- kazalo;
- kratko uvodno predstavitev organizacije;
- poročilo predsednika uprave in
- poročilo predsednika nadzornega sveta.

Uvodni del mora biti napisan razumljivo vsem bralcem letnega poročila, tudi tistim z manj podatki o organizaciji. Uvodni del mora biti prepričljiv tudi za bralce, ki organizacije ne poznajo. Če je uvodni del dovolj prepričljiv in zanimiv za bralca, se bo ta odločil in letno poročilo tudi v celoti prebral (Horvat 2003, 246).

Povzetek s finančnimi in drugimi poudarki, ki jih želi organizacija poudariti iz minulega poslovnega leta, je smiselno predstaviti v obliki kratkih alinej, finančne poudarke pa v obliki grafikonov in tabel. Med finančnimi podatki, ki jih organizacija predstavi za obdobje od dveh do petih let, so gibanje dividende na delnico, dobiček na delnico, prodaja izdelkov in storitev, čisti dobiček, vlaganja v določenem obdobju in podobno. Podjetje lahko nakaže tudi cilje, ki jih želi doseči v prihodnosti.

V kratki uvodni predstavitvi so prikazani najosnovnejši podatki, kot so sedež organizacije, osnovna dejavnost, število zaposlenih, najpomembnejše poslovne in proizvodne enote ter drugo. Dodani so lahko kratek zgodovinski pregled razvoja organizacije, najpomembnejši ekonomski in neekonomski cilji. Zavedati se je treba, da organizacije obstajajo na trgu zaradi ekonomskega cilja ustvariti dobiček, pri čemer ne smejo zanemariti tudi drugih ciljev. Iz leta v leto je bolj pomembno, kako se organizacija kaže okolju. Zato je v predstavitvi treba omeniti tudi sponzorstva in donacije, torej, kako je bilo podjetje v stiku z okoljem, na primer naravno, kulturno, tehnološko in socialno. Izpostavila bi najpomembnejše, kar bi organizacija morala narediti v tem delu – to pa je, da poudari najpomembnejše dosežke v tem letu, kajti to bo bralcu padlo v oči in ga pritegnilo k branju.

Poročilo predsednika uprave je običajno zaradi pomembnosti na začetku letnega poročila. Po navadi je napisano v obliki pisma, vendar menim, da bi ta del organizacija morala spreminjati iz leta v leto. Na primer, organizacija bi lahko za spremembo napisala intervju s predsednikom uprave. Ker sem pregledala več poročil, sem opazila, da so ta pisana po nekem 'kopitu', iz leta v leto pa se bistveno ne razlikujejo. Organizacije bi morale izrabiti inovativnost tam, kjer zakon to dopušča. Na primer, po zakonu je dopuščena objava fotografij oziroma ta tega ne prepoveduje.

Poročilo predsednika uprave običajno vsebuje informacije o aktivnosti organizacije, kot so (Elliot in Elliot 1999, 788):

- podrobnosti o osnovnih značilnosti poslovanja v prejšnjem letu,
- jasen pregled razvoja poslovanja,
- predvidevanje prihodnjega razvoja,
- raziskave in razvoj, vezane na leto poslovanja,
- pomembnejše spremembe v stalnih sredstvih,
- informacije o spremembah deležev lastništva v osnovnem kapitalu – to vključuje nakupe tudi lastnih delnic in deleže delnic, ki so jih kupili direktorji,
- informacije o delitvi dobička oziroma politiki dividend,
- aktivnosti, ki jih je organizacija realizirala z lokalnim okoljem.

Vsekakor bomo našli te informacije tudi v nadaljevanju letnega poročila, v računovodskih izkazih še bolj podrobno in suhoparno, vendar je za podjetje pomembno, da v strnjeni obliki poudari dosežke, ki so vezani na preteklost in sedanjost, da omenijo prihodnost na način, ki bo bralcu zanimiv. Lahko bi malce pretiravali in 'začinili' vse na pisateljski oziroma pesniški način. To zagotovo včasih ne bi škodilo, še več, pozitivno bi vplivalo na kakovost in zanimivost letnega poročila. Pomembneje od vsega pa je pokazati zainteresiranim pravo in pošteno sliko poslovanja organizacije.

Ni obvezno, da je poročilo *predsednika nadzornega sveta* na uvodnih straneh. V poročilu je po ZGD obvezno, da predstavijo razdelitev dobička za dividende in druge namene, za kar se zanimajo predvsem delničarji, ki jim je kot populaciji letno poročilo v največji meri namenjeno.

5.2 Poslovno poročilo

V poslovnem poročilu so opisane vse sestavine, ki jih določata ZGD in SRS. Poleg obveznih sestavin pa so vključena tudi vsa prostovoljna razkritja.

Poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila, mora po ZGD vsebovati:

- podatke in pojasnila o premoženjsko-finančnem stanju ter sestavi financiranja,
- podatke in pojasnila o razvoju ter izidih poslovanja,
- oceno možnosti prihodnjega razvoja,

- podatke o izdajanju in odkupovanju lastnih delnic oziroma deležev.

Poslovno poročilo vsebuje različne analize preteklega dogajanja in stanja ter obetov v prihodnosti pri poslovanju in podobno. Analize preteklega dogajanja in stanja lahko temeljijo na računovodskih podatkih iz računovodskih izkazov, lahko pa posegajo tudi na področje trženja, proizvodnje, financiranja, kadrovske problematike in podobno. Obseg navedb v poslovnem poročilu in navedenih podrobnosti je odvisen od namena, ki ga želi organizacija s takšnim poročilom doseči, in od naslovnika – interesnih skupin organizacije (Horvat 2000, 110).

Sestavine poslovnega poročila lahko razdelimo takole (Horvat 2003, 251):

- gospodarska gibanja,
- prodaja in trženje,
- analiza poslovanja,
- zaposlenci,
- kupci,
- dobavitelji,
- delničarji,
- naložbe,
- raziskovanje in razvijanje ter kakovost,
- okoljevarstvena dejavnost,
- družbena odgovornost in
- načrti.

Z gospodarskimi gibanji so prikazani gospodarski vplivi v gospodarskem okolju, ki so vplivali na poslovanje organizacije. Prikazani so vplivi inflacije, spremembe obrestnih mer, morebitne spremembe zakonodaje, kjer vreme vpliva na poslovanje, se omeni tudi sprememba sezonskih vplivov in podobno.

Podatki o *prodaji in trženju* se običajno nahajajo na začetku letnega poročila. V tem poglavju so opisani prodajni oziroma storitveni programi, proizvodi, tržni deleži, blagovne znamke, proizvodnja, produktivnost in druge dejavnosti na tem področju. Podatki so prikazani vrednostno, kjer pa to ni mogoče, je prikaz količinski. Poleg tega se lahko prikaže tudi donosnost nekega programa, njegova vrednost v tekočem letu v primerjavi z vrednostjo v letu poprej ali pa v primerjavi z načrti za tekoče leto. Opredeli se prodaja in čas največje prodaje. Jasno je treba opisati tudi vse panoge in sektorje organizacije. Ne sme se pozabiti tudi na opis poslovanja organizacije.

Z analizo poslovanja se prikaže analiza finančnih in računovodskih podatkov tekočega leta in leta poprej, skupaj s komentarjem. Opisati je treba najmanj gibanje ključnih postavk iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida. Gibanje se prikaže z indeksi ali odstotki tako, da se primerja tekoče leto s prejšnjim poslovnim letom. Med

postavkami, ki jih je treba analizirati, so običajno čisti prihodki od prodaje na domačem in tujem trgu, stroški po posameznih vrstah, čisti dobiček, kapital in dolgovi, stalna in gibljiva sredstva. Na tem mestu je mogoče prikazati tudi preglednico s kazalniki, če to ni vključeno v računovodski del letnega poročila. Ob večjih odmikih je treba pojasniti tudi razloge zanje. Uprava ima v tem delu možnost, da pojasni razloge za izgubo, negativna gibanja v poslovanju ter druge velike in nenavadne odmike.

Poglavje o zaposlenih postaja čedalje pomembnejše, saj zaposleni predstavljajo kar velik odstotek dodane vrednosti – tudi na račun znanja. Iz industrijske dobe prehajamo v dobo znanja, kjer se uveljavljajo nove vrednosti in naložbe v obliki intelektualnega premoženja. Najpomembnejše informacije o zaposlenih so lahko prikazane na naslednji način (Horvat 2006, 25):

- gibanje skupnega števila zaposlenih,
- število zaposlenih po sektorjih, enotah, lokacijah,
- izobrazbena struktura,
- odsotnost,
- povprečna plača in primerjava s panogo,
- delež stroškov dela v primerjavi s stroški poslovanja,
- kadrovska politika,
- pokojninski načrti delodajalca za zaposlene,
- izobraževanje zaposlenih in stroški,
- starostna sestava,
- stranske dejavnosti za zaposlene (razne dejavnosti, kot so na primer šport, kultura in podobno),
- tožbeni postopki v zvezi z zaposlenimi,
- štipendiranje,
- izkoriščanje delovnega časa, nadure in podobno.

Zadovoljstvo *kupcev* in njihova zvestoba blagovnim znamkam, izdelkom in storitvam sta ključnega pomena za ohranjanje tržnih deležev organizacije, pa tudi zato, da sploh obstaja vir informacij, ki jih v podjetju o kupcih predstavijo v letnem poročilu. Glavni namen spremljanja zadovoljstva kupcev je ugotavljanje želja, pričakovanj in izkušenj v zvezi z izdelki in storitvami, ki omogočajo organizaciji čim boljše prilagajanje kupcem ter ohranjanje tekmovalnega položaja. Kupci se delijo na končne in neposredne.

Poglavje o *dobaviteljih* lahko vključuje število vseh dobaviteljev v letih in spremembe v odstotkih, skupno število in vrednost dobav po letih, predstavitev podatkov, ki vplivajo na zadovoljstvo ter opis spremljanja in ocenjevanja zadovoljstva

dobaviteljev. Predstavljena je lahko tudi nabavna služba, mreža dobaviteljev in razlogi za njihovo izbiro.

V poglavju *delničarji* so informacije namenjene obstoječim delničarjem in prihodnjim naložbenikom. Če organizacija z vrednostnimi papirji kotira na trgu vrednostnih papirjev, se v to poglavje vključi tudi podatke o gibanju tečaja delnice, njene različne tržne cene, tržne kapitalizacije in kraj trgovanja. Predstavi se lahko tudi gibanje razmerja med tečajem delnice in njeno dividendo.

V poglavju *naložbe* je opisana sestava naložb in njihove vrednosti po letih. To so naložbe v osnovna sredstva, ki so predstavljene opisno in vrednostno, pa tudi finančne naložbe. V tem poglavju je treba opisati vlaganja, ki jih je mogoče tudi grafično prikazati za več let.

Raziskovanje in razvoj ter kakovost – tu je prikazana vrednost naložb kot delež v prihodku. Prikazati je treba, kako raziskovanje in razvoj vplivata na nove izdelke, ki povečujejo prodajo, in nove proizvodjalne procese. Posledice novih proizvodjalnih procesov so večja učinkovitost, nižji proizvodjalni stroški in večja kakovost proizvodov. Tu je bolj kot znesek, porabljen za raziskave in razvoj, pomembna učinkovitost.

Poročanje o ravnanju z okoljem pomeni, da poslovodstvo pripravlja in zagotavlja informacije o okoljskem položaju ter delovanju organizacije, ki so namenjene različnim interesnim skupinam (notranjim in zunanjim). Organizacija informacije pripravi znotraj letnega poročila. Na katerem mestu v poročilu se informacije o ravnanju z okoljem nahajajo, ne vpliva na njegovo verodostojnost. Nekaterе organizacije, denimo, podajo informacije o ravnanju z okoljem na koncu letnega poročila ali v samostojnem poročilu. Poročilo o ravnanju z okoljem pripravi organizacija prostovoljno, ne glede na velikost ali vrsto poslovanja.

Družbena odgovornost organizacije postaja sestavni del poslovanja marsikaterе organizacije v Sloveniji. Organizacije si po navadi izberejo tiste kulturne, humanitarne, zdravstvene, športne in izobraževalne dejavnosti, ki prispevajo k razvoju družbenih vrednot ter so povezane z dejavnostjo. Organizacija lahko deluje kot širše družbena organizacija v državi ali pa podpira lokalne skupnosti, kjer deluje in od koder prihajajo zaposleni.

Načrti – osrednji nalogi poslovodstva morata biti vizija in strategija organizacije, kar je običajno na kratko predstavljeno v uvodnem delu letnega poročila. Več besed je namenjenih načrtom, kar je navedeno v posebnem poglavju, ki ga pripravi poslovodstvo. Delničarji in možni naložbeniki se namreč odločajo na podlagi načrtov o tem, ali bodo delnice še obdržali oziroma, ali jih bodo kupili. Tudi druge interesne skupine se na podlagi načrtov odločajo, ali bodo z organizacijo še sodelovale ali ne. Pri tem so pomembne predvsem informacije o ciljnih organizacije in načinu, kako jih bodo v uresničili, ter informacije o tveganjih, priložnostih in metodah, kako se bodo v organizaciji z njimi soočili. Poleg tega je treba predstaviti ključne dejavnike, ki

omogočajo uspešno uresničevanje načrtov in primerjanje dejanskega poslovanja organizacije z načrtovanim ob predvidenih priložnostih ter tveganjih (Horvat 2006, 28).

5.3 Računovodsko poročilo

Jedro letnega poročila je izčrpno računovodsko poročilo, ki je predstavljeno suhoparno in brez grafičnih ter likovnih poživitev. Računovodsko poročilo sestavljajo računovodski izkazi in njihova razkritja. Določajo ga obvezni okvirji, to so ZGD in SRS.

Vsa pojasnila računovodskih izkazov mora poslovodstvo predstaviti premišljeno. Praviloma mora biti vsaka postavka v obrazcih bilance stanja, izkaza uspeha in izkaza finančnih tokov navzkrižno povezana z ustrežno informacijo v pojasnilih.

Pojasnila so predstavljena v takšnem vrstnem redu, da pomagajo uporabnikom razumeti računovodske izkaze in jih primerjati z računovodskimi izkazi drugih organizacij.

Pojasnila o računovodskih usmeritvah so običajno najpomembnejša in so tudi najboljše del pojasnil. Z njimi je treba razkriti:

- podlage za merjenje, ki so bile uporabljene pri pripravljanju računovodskih izkazov in
- vsako posamezno računovodsko usmeritev, ki je potrebna za pravilno razumevanje računovodskih izkazov.

Vsak SRS v ožjem pomenu obsega poglavje B in je praviloma razdeljen na podpoglavja, še zlasti, če obravnava posamezne gospodarske kategorije, pri katerih je treba nameniti pozornost tudi njihovem prevrednotenju ali prikazovanju v skupinskih računovodskih izkazih. Določbe o razkritjih v posamičnih računovodskih izkazih veljajo smiselno v enakem obsegu tudi za skupinske računovodske izkaze.

Če se podjetje odloči, da javno predstavi svoje računovodske izkaze drugače, kot to predpisujejo SRS, mora opisati razlike med dovoljenimi rešitvami iz mednarodnih ali drugih računovodskih standardov, ki jih je uporabilo, in med rešitvami iz SRS.

Za uporabnike računovodskih izkazov je poleg posameznih računovodskih usmeritev, ki so bile uporabljene v računovodskih izkazih, pomembno, da poznajo podlage, ki so jih uporabili za merjenje (dnevna vrednost, poštena vrednost, sedanja vrednost ...) in na katerih so pripravljeni računovodski izkazi (Horvat 2000, 97 in 98).

6 OMV SLOVENIJA, D. O. O.

6.1 Predstavitev podjetja

OMV Slovenija, d. o. o., je podrejena gospodarska družba skupine OMV Aktiengesellschaft, ustanovljene leta 1956. To je največja avstrijska industrijska delniška organizacija ter obenem vodilna integrirana skupina za proizvodnjo nafte in plina v srednji Evropi. V organizaciji OMV so s svojim poslovnim segmentom Rafiniranje in trženje dejavni v 13 srednjeevropskih državah in Turčiji, s poslovnim segmentom Iskanje in črpanje pa v 20 državah na petih celinah.

Na slovenskem trgu so prisotni od leta 1992, ko je organizacija OMV AG skupaj z Istrabenzom in Ino ustanovila organizacijo OMV Istrabenz, d. o. o. Leta 2004 je OMV AG postala večinski lastnik organizacije, ki se je nato preimenovala v OMV Slovenija, d. o. o.

Njihova osnovna dejavnost je trgovanje z naftnimi derivati, ki jo dopolnjujejo s široko paleto servisnih storitev. Razvejana maloprodajna in veleprodajna mreža organizacije vključuje poslovna središča v vseh večjih slovenskih mestih in več kot sto bencinskih servisov po vsej Sloveniji.

Mreža bencinskih servisov je organizirana po načelu franšiznega poslovanja. Bencinski servisi so v partnerskem upravljanju in jih vodijo partnerji, s katerimi OMV Slovenija, d. o. o., dobro ter uspešno sodeluje. Na vseh območjih, kjer delujejo, se dejavno vključujejo v lokalna dogajanja, saj je eno izmed njihovih temeljnih načel poslovanja odgovornost do naravnega in družbenega okolja.

S svojo odgovornostjo in kakovostjo storitev zadovoljujejo potrebe, predvsem mobilnih kupcev, po naftnih derivatih ter trgovskih in sorodnih storitvah.

6.2 Predstavitev dejavnosti

Organizacija OMV Slovenija, d. o. o., se ukvarja s prodajo nafte in naftnih derivatov. Poleg ponudbe nafte in njenih derivatov na območju celotne Slovenije, tako veleprodajno kot maloprodajno prek številnih bencinskih servisov, imajo tudi bogat spremljevalni program. Programi, ki jih izvajajo poleg bencinskih servisov, so storitve avtopralnic, program Viva – samopostrežna trgovina in bar, ponekod tudi s peko kruha. Svojim kupcem ponujajo tudi poslovno plačilno kartico, s katero lahko organizacije točijo gorivo na bencinskih črpalkah v Sloveniji in tujini, na črpalkah OMV, brezgotovinsko z odloženim plačilom. Poleg plačila goriva s kartico nudijo tudi plačilo cestnin po Sloveniji.

OMV Slovenija, d. o. o., nudi tudi širok izbor olj in maziv, ki jih prodajajo tako veleprodajno kot maloprodajno.

7 KRITIČNA ANALIZA VSEBINE LETNEGA POROČILA ORGANIZACIJE OMV SLOVENIJA, D. O. O.

7.1 Kritična analiza finančnih poudarkov in poročila direktorja

Finančni poudarki in poročilo direktorja ali poročilo nadzornega sveta ter poročilo uprave so ena izmed prvih stvari, ki jih preberemo, ko posežemo po letnem poročilu. Zelo pomembno je, da direktor oziroma nadzorni svet potrdi letno poročilo in pove oziroma napiše, kolikšen je bilančni dobiček podjetja. Ker pa je letno poročilo sestavljeno večinoma iz števil, je pomembno, da je v tem delu navedenih čim manj števil oziroma, da so navedene samo najnujnejše in koristne informacije za delničarje ter ostale, katerim je letno poročilo namenjeno.

Organizacija OMV Slovenija, d. o. o., ima na začetku letnega poročila navedeno 'osebno izkaznico organizacije', ki sicer ni obvezna sestavina, vendar je vselej dobrodošla, saj bralcem pove, na koga naj se obrnejo, če morda potrebujejo dodatne informacije. Vizitko organizacije je mogoče najti tudi na spletnih straneh družbe.

V osebni izkaznici so navedeni naslednji podatki:

OMV Slovenija, trgovina z nafto in naftnimi derivati, d. o. o., Koper

Ferrarska ulica 7, 6000 Koper

Matična številka: 5540739

Davčna številka: SI57536163

Registrski vložek: št. 10260000

Najpomembnejše dejavnosti: trgovina z nafto in naftnimi derivati

Osnovni kapital družbe: 8.550.144.452,00 SIT (35.679.121 EUR)

tel: +386 5 66 33 300

E-mail: info.slovenia@omv.com

Pod točko Vodstvo sta navedeni naslednji imeni: direktor Dimitrij Zadel in prokurist Michael Naderer (od leta 2007 je prokurist Saša Mihelčič). Oba, tako direktor kot prokurist, zastopata organizacijo samostojno brez omejitev skladno s sklepom o imenovanju.

Skupščina organizacije je v letu 2006 zasedala samo enkrat, sprejela pa letno bilanco stanja in izkaz poslovnega izida za poslovno leto 2005 z revizorskim mnenjem revizorske družbe Deloitte revizija, d. o. o., Ljubljana. Med pomembnejšimi sklepi je bilo tudi to, da organizacija s 1. 1. 2007 preide na sestavljanje računovodskih poročil v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Med pomembnejše dogodke sodi posodobitev oziroma rekonstrukcija maloprodajne mreže bencinskih servisov. Pri tem ima zelo pomembno vlogo vpeljava programa Viva, ki poleg trgovskih vključuje tudi gostinske storitve. Na področju veleprodaje so uvedli novo znamko kurilnega olja, katero je tudi trg zelo dobro sprejel.

Finančni poudarki so nazorno prikazani v tabeli z naslovom Pomembnejši podatki o poslovanju. Podatki v tabeli se ujemajo s podatki v računovodskem delu letnega poročila.

Menim, da je organizacija uvodni del letnega poročila dobro sestavila, tudi podatki so jasni in razumljivi. Na začetku tudi ni nepotrebne uporabe številčk, čeprav menim, da bi lahko v poglavju z naslovom Vodstvo napisali kaj več o vodstvu in njihovem načinu vodenja organizacije. Ob tem manjka tudi najpomembnejši podatek – direktor organizacije ni namreč nikjer omenil, da letno poročilo potrjuje. Predlagam tudi predstavitev pomembnejših podatkov o poslovanju v obliki dveh ali treh grafov.

7.2 Kritična analiza prodaje oziroma trženja

V tem poglavju letnega poročila je zelo pomembno, da bralec takoj vidi, katere blagovne znamke oziroma vrste blaga organizacija prodaja, koliko proda in kako se prodaja po vrsti blaga povečuje oziroma zmanjšuje glede na preteklo leto. Pomembno je tudi, da omenijo, kdo so kupci in kdo so potencialni kupci.

Na začetku tega poglavja je v letnem poročilu za leto 2005 prikazana nazorna tabela, ki prikazuje prodajo po posamezni vrsti blaga (maziva, plin, bencin, dizel in kurilno olje) v letih od 2002 do 2004.

V tem poglavju ima organizacija OMV Slovenija, d. o. o., primerno razdeljeno trženje na maloprodajo, veleprodajo in marketinške aktivnosti, ki so se izvajale v letu 2005. Omenjene imajo tudi marketinške usmeritve, ki pa temeljijo predvsem na že prej omenjenem programu Viva.

V letnem poročilu ni nikjer navedeno, kdo so njihovi glavni konkurenti. Na slovenskem trgu sta to predvsem Petrol in Tuš. Petrol je sicer že dolgo na trgu, vendar ima organizacija OMV Slovenija, d. o. o., večji tržni delež in večjo tržno moč. Tuš predstavlja konkurenta na trgu, kar po eni strani ne drži, saj omenjena organizacija kupuje gorivo za prodajo pri družbi OMV Slovenija, d. o. o. Konkurent je samo glede cen nafte in naftnih derivatov, saj ima na lastnih črpalkah nižje cene, kot jih organizacija OMV Slovenija, d. o. o., ponuja svojim strankam. Tuševe črpalke se nahajajo predvsem v okolici Celja in se počasi širijo po celotni Sloveniji, zato ne predstavljajo 'pravega konkurenta'.

7.3 Kritična analiza načrtov, strategije in vizije

Eno izmed gonil vsake organizacije so prav načrti za prihodnje – tako kratkoročni kot dolgoročni. Organizacija OMV Slovenija, d. o. o., ima v svojem letnem poročilu zelo slabo razčlenjeno poglavje o načrtih za prihodnje.

Navedeno imajo le, da nameravajo še naprej graditi bencinske servise in jih posodabljati v skladu z evropskimi standardi ter spotoma vpeljevati program Viva, kar jim bo v pomoč pri izboljševanju storitev, ki jih ponujajo svojim strankam.

Drugi zelo pomemben načrt je nadaljevanje trenda izobraževanja zaposlenih, vendar v poročilu ni nikjer omenjeno, na katerih področjih bodo to izvajali in na kakšen način. O izobraževanju bi lahko kaj več napisali, saj imajo po internih informacijah nenehna izobraževanja zaposlenih na vseh področjih – od prodajalcev na bencinskih servisih do zaposlenih na višjih položajih. Izobraževanja potekajo s pomočjo tečajev, seminarjev in celo praktičnega dela.

V poročilu manjka tudi navedba pričakovane prodaje, pričakovanih stroškov in dobička. Poleg tega ni nikjer navedene strategije in vizije za prihodnje.

Vizija podjetja do leta 2010 je postati vodilni trgovec z nafto in naftnimi derivati v Srednji Evropi, stremijo k čim več poslovnim priložnostim, tudi s pomočjo raziskav.

Na področju strategije nameravajo nadaljevati z rastjo aktivnosti na področju raziskav in razvoja na različnih področjih. Želijo postati neodvisni in kreativni, kar bo pripomoglo k še večjemu zaupanju poslovnih partnerjev v organizacijo.

Svoje poslanstvo pa vidijo v tem, da z odgovornostjo in najvišjo kakovostjo storitev zadovoljujejo potrebe, zlasti mobilnih kupcev, po naftnih derivatih, trgovskih in povezanih storitvah.

Poglavje o načrtih bi moralo biti bolje predstavljeno in predvsem z vidika posloводства. Slednje bi moralo podati več informacij o zastavljenih ciljnih organizacije in načinu njihovega doseganja, morebitnih tveganjih ter predvidenih načinih za njihovo reševanje.

7.4 Kritična analiza poglavja o zaposlenih

V poglavju o zaposlenih sta navedeni dve nazorni tabeli, ki prikazujeta število zaposlenih po mesecih skozi celo leto in po stopnji izobrazbe. Navedeno je, da se sestava zaposlenih v primerjavi s preteklim letom ni bistveno spremenila. Vredno je omeniti, da se je število zaposlenih v letu 2005 kar precej zmanjšalo, saj je bilo na začetku leta 89 zaposlenih, konec leta pa le še 83. V letnem poročilu je tudi omenjeno, da so na novo zaposlili 16 oseb, delovno razmerje pa je na podlagi sporazuma z delodajalcem prenehalo 14 delavcem. Zmanjšanje števila zaposlenih je bila posledica prenosa dela opravil, ki so jih prenesli k zunanjim izvajalcem.

Poglavje je opisano precej pomanjkljivo. V njem bi lahko med drugim navedli, kako poteka izobraževanje zaposlenih. To je namreč permanentno, v družbi se namreč izobražujejo vsi, od prodajalcev do vodstva družbe. Lahko bi navedli tudi, koliko zaposlenih študira ob delu, saj jih je po internih informacijah kar nekaj.

Poleg tega bi lahko nekaj več napisali o motiviranju zaposlenih in vzdrževanju dobrega vzdušja v organizaciji. Po internih informacijah organizacija večkrat letno organizira razne prireditve, na katere so vabljeni vsi. Poleg tega zaposlenim namenijo tudi drobna darilca ob posebnih praznikih – za dan žena dobi vsaka zaposlena ženska vrtnico in vabilo na kosilo v bližnjo restavracijo, kjer vsako čaka presenečenje. Poleg

vsega imajo dobro poskrbljeno tudi za zavarovanje zaposlenih, saj dodatno zavarovanje zaposlenim plačuje organizacija OMV Slovenija, d. o. o. Te informacije bi po mojem mnenju lahko vključili v to poglavje.

7.5 Kritična analiza poglavja o okolju in družbeni odgovornosti

Organizacija OMV Slovenija, d. o. o., deluje na področju, kjer je okolje zelo pomembno, saj bi nepazljivost pri ravnanju z nafto in naftnimi derivati lahko pomenila naravno katastrofo. V OMV Sloveniji, d. o. o., so odgovorni do naravnega okolja, zato so vse njihove naložbe ekološko naravnane. Skrb in odgovornost do okolja sta vgrajeni v vse storitve in celotno poslovanje organizacije. Zavedajo se, da s pravilno izrabo naravnih virov skrbijo za pravilno izvajanje okoljske politike organizacije, pri tem pa varujejo naravne vire. V zadnjih dveh letih so v varstvo okolja vložili finančna sredstva v višini 4,2 milijona evrov (ene milijarde tolarjev).

V letnem poročilu je glede na ostala poglavja veliko napisanega o okolju in družbeni odgovornosti. Organizacija daje velik poudarek preventivi – predvsem z usposabljanjem zaposlenih, vzdrževanjem in posodabljanjem obstoječih objektov ter izgradnjo novih in sodobnih objektov. Na bencinskih servisih so vpeljali ločeno zbiranje odpadkov, kamor lahko stranke odložijo izrabljene akumulatorje, plastiko in druge nevarne smeti. Posebno skrb so namenili tudi odpadnim tehnološkim vodam. Vse bencinske servise so opremili z lovilci olj in maščob. Naloga slednjih je, da ločujejo naftne derivate od ostalih odpadnih voda. V primeru večjega razlitja derivatov naprava v celoti prepreči odtekanje odpadnih voda.

Na bencinskih servisih je vpeljan zaprti sistem točenja goriv. Ta sistem pa predstavlja tudi varnostni učinek, saj zmanjšuje verjetnost požarov na najnižjo možno raven. Točilne naprave so opremljene s sistemom, ki omogočajo povratno sesanje hlapov ob točenju goriva – kar je zelo prijazno do okolja, saj hlapi ne uhajajo vanj.

Konec leta 2004 so začeli veljati tudi standardi za neosvinčen bencin, dizelsko gorivo in ekstra lahko kurilno olje. Ti so uvedli predvsem znižanje vsebnosti žvepla in aromatov.

Organizacija mora kot dobavitelj tekočih goriv po pravilniku o kakovosti tekočih goriv zagotavljati opazovanje oziroma meritve za vsa goriva, ki jih dajejo na trg. Za opravljanje tovrstnih meritev so v organizaciji pooblastili posebno ustanovo.

Organizacija je na tem področju v letu 2005 pripravila in organizirala projekt Ekošola kot način življenja, kjer je sodelovalo preko 50 osnovnih šol. V okviru tega so pripravili natečaj, katerega naslov je bil: «Odpadke ločujmo, naravo spoštujmo.» V okviru projekta so šole izdelovale domiselne zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov. S temi projekti so začeli širiti aktivnosti za osveščanje mladih in vseh ostalih o pomenu ohranjanja naravnega okolja ter ravnanja z naravnimi viri. Pri tem so poseben poudarek namenili zmanjševanju vplivov na okolje.

Poglavje o okolju in družbeni dejavnosti je v letnem poročilu OMV Slovenija, d. o. o., zelo dobro razčlenjeno in opisano. Zajeli so vse sestavine, ki jih je treba vključiti v letno poročilo. Predlagam, da bi v tem poglavju lahko navedli še to, kdo v organizaciji je odgovoren za vprašanje okolja.

7.6 Kritična analiza gospodarskih gibanj in tveganj

V letu 2005 se je na področju gospodarstva zgodilo več sprememb, ki so in bodo tudi v prihodnosti vplivale na gospodarstvo. Ena večjih je bil vstop v EU. Z vstopom ni bilo pričakovati večjih sprememb, vendar se je na področju trgovanja z nafto in naftnimi derivati spremenilo veliko.

Prišlo je do ukinitve carinskega nadzora na mejah z ostalimi članicami EU, ukinjene so bile omejitve, ki so se nanašale na maksimalne količine goriva v rezervoarjih tovornih vozil pri izhodu iz Slovenije.

Z vstopom Slovenije v EU je bila razrešena težava z dovolilnicami za tovorni promet v državah EU, kar je privedlo do večje konkurenčnosti in izkoriščenosti transportnih sredstev slovenskih prevoznikov.

Povečal se je tovorni promet čez Slovenijo, kar je bila posledica povišanja cen cestnin v sosednji Avstriji.

Na poslovanje je vplivala tudi nizka inflacija, saj so se cene trošarin vseh naftnih derivatov zniževale. Slednje je privedlo predvsem do nižanja cen in s tem do večje konkurenčnosti slovenskih ponudnikov naftnih derivatov v primerjavi s sosednjimi državami.

Cene naftnih derivatov so skozi vse leto nihale, saj so bile razmere na svetovnem naftnem trgu zelo nestabilne in nepredvidljive. Poleg tega je na načrtovanje prodaje zelo vplivalo tudi vreme, saj je bila jesen zelo topla, zaradi česar je bila poraba kurilnega olja manjša, posledično pa so se povečale zaloge.

Cene naftnih derivatov na svetovnih trgih so se v tem letu višale, česar pa v organizaciji niso preveč občutili, saj je država s prilagajanjem trošarin blažila nihanja in rast cen.

Menim, da je to eno izmed boljših poglavij v letnem poročilu za leto 2005, saj vsebuje vsa omenjena gospodarska gibanja in predvidevanja. Vsebina poglavja je tudi ustrezno kronološko razporejena.

7.7 Kritična analiza poslovanja

V letnem poročilu ni navedenega poglavja o analizi poslovanja, čeprav je to po ZGD obvezna sestavina poročila. Menim, da je revizor naredil napako, saj brez tega poglavja ne bi smel dati pozitivnega mnenja.

Z analizo poslovanja bi morala organizacija predstaviti komentirano analizo finančnih in računovodskih podatkov tekočega leta in leta pred tem. V tem poglavju bi

organizacija morala opisati vsaj gibanje ključnih postavk iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida. To bi morali prikazati z indeksi ali odstotki tako, da bi primerjali podatke tekočega leta s podatki preteklega poslovnega leta. Med postavkami, ki bi jih morali analizirati, so čisti prihodki od prodaje, stroški po posameznih vrstah, čisti dobiček, kapital in dolgovi, stalna in gibljiva sredstva ter sredstva, plačilna sposobnost, kapitalna ustreznost in drugo.

Tabela 7.2 Pomembnejši podatki o poslovanju⁴ OMV Slovenija, d. o. o.

Postavke		2005	2004
Čisti prihodki od prodaje	v 000 SIT	136.539.716	89.938.164
Čisti dobiček	v 000 SIT	658.695	1.117.650
Sredstva	v 000 SIT	46.118.949	34.688.498
Lastniški kapital	v 000 SIT	29.607.915	22.553.548
Zaposlenci	število	83	82
Št. bencinskih servisov	število	103	103
Delež prodaje goriv v prihodkih	v %	86,90 %	86,90 %
Delež prodaje maziv v prihodkih	v %	1,10 %	1,10 %
Delež prodaje plinov v prihodkih	v %	0,70 %	0,70 %
Delež prodaje dodatnega asortimenta	v %	10,10 %	10,10 %
Delež storitev / ostalo v prihodku	v %	1,20 %	1,20 %

Iz tabele 7.2 je razvidno, da so se prihodki od prodaje bistveno povečali. Večja pa so bila tudi sredstva gospodarske družbe. Čisti dobiček se je v letu 2005 glede na leto 2004 zelo zmanjšal, lastniški kapital pa se je nekoliko povečal. Ostali podatki, kot so deleži prodaje za leto 2004 in leto 2005, so ostali enaki.

7.8 Računovodski izkazi in razkritja

Računovodski izkazi in razkritja so poleg poslovnega dela obvezna sestavina letnega poročila.

Ekonomske kategorije, ki so predmet proučevanja v računovodstvu, so lahko opredeljene statično ali dinamično. Statično opredeljeni ekonomski kategoriji (sredstva in obveznosti do virov sredstev) sta vsebovani v bilanci stanja, dinamično opredeljene ekonomske kategorije (odhodki, prihodki in poslovni izid) pa v bilanci oziroma izkazu poslovnega izida. Bilanca stanja in bilanca poslovnega izida sta temeljna računovodska izkaza in najpomembnejši sestavini letnega obračuna organizacije. Poleg omenjenih

⁴ Podatki so navedeni v nacionalni valuti Republike Slovenije, ki je veljala v letih 2004 in 2005, to je slovenski tolar (SIT). Paritetni tečaj za preračun v evro ob uvedbi nacionalne valute evro v Republiki Sloveniji (s 1. januarjem 2007) je bil 239,64 SIT za 1 evro.

poznamo še bilanco finančnega izida. Bilanca stanja prikazuje prитоke in odtоke, bilanca finančnega izida pa prejеmke in izdatke organizacije v obračunskem obdobju (Milost 1996, 71).

Računovodski izkazi družbe OMV Slovenija, d. o. o., Koper so pripravljени v skladu z računovodskimi in poročevalskimi zahtevami SRS in ZGD. Pri tem so upoštevane temeljne računovodske predpostavke, kot so: upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov, časovna neomejenost delovanja ter upoštevanje resnične in poštene predstavitve v razmerah spreminjanja vrednosti denarne valute in posameznih cen.

Za bilancami so priloge k računovodskim izkazom s pojasnili, ki so strukturirane:

- splošne računovodske usmeritve,
- dodatna razkritja postavk v bilanci stanja z računovodskimi usmeritvami,
- dodatna razkritja postavk v izkazu poslovnega izida,
- kazalniki poslovanja in
- dogodki po datumu bilance stanja.

V splošnih računovodskih usmeritvah se navedejo standardi, po katerih so pripravljени računovodski izkazi, sledi obrazložitev, da organizacija ni zavezana k izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov, razložiti je treba, da računovodski izkazi niso neposredno primerljivi s predhodnim letom. Tečajne razlike so preračunane v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije na bilančni dan. Te postavke so vključene v izkaz poslovnega izida.

V dodatnih razkritjih postavk v bilanci stanja z računovodskimi usmeritvami so prikazana v tabeli in opisana naslednja razkritja:

- neopredmetena dolgoročna sredstva,
- opredmetena osnovna sredstva,
- dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe,
- zaloge,
- kratkoročne terjatve iz poslovanja,
- denarna sredstva,
- kapital,
- rezervacije,
- dolgoročni in kratkoročni dolg,
- dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti,
- kratkoročne poslovne obveznosti,
- kratkoročne časovne razmejitev,
- aktivne in pasivne časovne razmejitev,
- zunaj bilančne evidence.

V dodatnih razkritjih postavk v izkazu poslovnega izda so obrazloženi:

- odhodki in prihodki,
- stroški po naravnih vrstah,
- stroški po funkcionalnih skupinah,
- stroški dela in stroški povračil zaposlenih,
- stroški storitev,
- stroški amortizacije,
- finančni odhodki,
- razkritja prihodkov,
- prihodki od prodaje blaga in storitev,
- finančni prihodki,
- davek od dobička,
- poslovni izid in
- splošno prevrednotenje kapitala.

Menim, da so razkritja za bilancami dobro in zelo natančno razčlenjena. Zajemajo vse potrebne podatke za vse interesne skupine, ki po letnem poročilu posežejo. V razkritjih lahko interesne skupine poiščejo vse razlage s pojasnili k bilanci stanja in izkazu poslovnega izida. Menim, da je vrstni red primeren, saj je sestavljen po vrstnem redu – najprej bilanca stanja in izkaz poslovnega izida, nato razkritja najprej k bilanci stanja in nato k izkazu poslovnega izida.

7.8.1 Bilanca stanja

Bilanca stanja je računovodski izkaz, ki prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev v določenem trenutku. Gre za izkaz premoženjskega in finančnega stanja organizacije, ki ima dve, med seboj uravnoteženi strani. Bilanca stanja vsebuje informacije o investiranju in financiranju. Sestavi se za splošne ali posebne namene za potrebe zunanjega, lahko pa tudi notranjega računovodskega poročanja. Od vrste in narave organizacije sta odvisna obseg in razčlenjenost postavk v njem (Melavc in Milost 2003, 106).

Bilance stanja lahko razvrstimo po različnih kriterijih (Milost 1996, 72):

- glede na čas, v katerem jih sestavljamo, so bilance stanja lahko predračunske in obračunske;
- glede na uporabnike informacij so lahko bilance stanja notranje ali zunanje; notranje so namenjene zadovoljevanju potreb notranjim uporabnikom, zunanje pa so namenjene zunanjim uporabnikom;
- glede na namen so bilance stanja redne in izredne; redne bilance stanja so začetne in končne ter tiste, ki imajo točno določen datum, izredne pa se

sestavijo ob izrednih razmerah, na primer ob ustanovitvi organizacije, ob združitvi, likvidaciji in drugo.

Organizacija OMV Slovenija, d. o. o., ima bilanco stanja izdelano zelo natančno, to je z vsemi postavkami po računovodskih standardih. Tudi navedeni podatki iz poslovnega poročila se ujemajo s podatki v računovodskem delu letnega poročila.

V tabeli 7.3 so navedeni pomembnejši podatki iz bilance stanja.

Tabela 7.3 Pomembnejši podatki iz bilance stanja OMV Slovenija, d. o. o.

Zneski v 000 SIT	31. 12. 2005	31. 12. 2004	Indeks
Stalna sredstva	24.429.850,00	23.731.822,00	103
Gibljava sredstva	21.602.693,00	10.861.463,00	199
Aktivne časovne razmejitev	86.406,00	95.213,00	91
Sredstva	46.118.949,00	34.688.498,00	133
Kapital	29.607.915,00	22.553.548,00	131
Dolgoročne rezervacije	126.760,00	0,00	0
Fin. in posl. obveznosti	15.975.748,00	12.081.031,00	132
Pasivne časovne razmejitev	408.526,00	53.919,00	758
Obveznosti do virov sredstev	46.118.949,00	34.688.498,00	132

Med stalna sredstva sodijo:

- neopredmetena dolgoročna sredstva,
- opredmetena osnovna sredstva in
- dolgoročne finančne naložbe.

Opredmetena osnovna sredstva zajemajo nakupno ceno in vse stroške, ki se lahko neposredno pripišejo usposobitvi sredstva za nameravano uporabo. Stroški, ki nastanejo kasneje in omogočajo večje bodoče koristi, povečujejo nabavno vrednost. Stroški, ki omogočajo podaljšanje dobe uporabnosti sredstva, zmanjšujejo do takrat obračunani popravek vrednosti. OMV Slovenija, d. o. o., popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev obračunava posamično, za drobni inventar pa skupinsko.

Kapital izraža lastniško financiranje organizacije in je z vidika organizacije obveznost do lastnikov. Kapital je opredeljen z zneski, ki so jih lastniki vložili v organizacijo in z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju organizacije, pripadajo pa lastnikom.

Celotni kapital organizacije na bilančni dan sestavljajo:

- vpoklicani kapital,
- kapitalske rezerve,
- rezerve iz dobička,

- nerazporejeni čisti poslovni izid,
- splošni prevrednotovalni popravek kapitala in
- posebni prevrednotovalni popravek kapitala.

Tabela 7.4 Kapital v letu 2005 za OMV Slovenija, d.o.o.

A Kapital v letu 2005	29.607.915
I. Vpoklicani kapital	8.550.144
II. Kapitalske rezerve	5.173.418
III. Rezerve iz dobička	3.600.444
IV. Preneseni čisti poslovni izid	1.466.361
V. Nerazporejeni čisti poslovni izid	658.695
VI. Prevrednotovalni popravek kapitala	10.158.853
1. Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	10.158.594
2. Posebni prevrednotovalni popravek kapitala	259

7.8.2 Izkaz poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida prikazuje odhodke, prihodke in poslovni izid organizacije v obračunskem obdobju. Organizacija lahko sestavi izkaz poslovnega izida šele, ko se pojavijo prvi odhodki in prvi prihodki. Za razliko od bilance stanja pri izkazu poslovnega izida ne moremo govoriti o začetni bilanci, pač pa le o izkazu poslovnega izida obračunskega obdobja. Sestavi se za splošne ali posebne namene za potrebe zunanjega, lahko pa tudi notranjega računovodskega poročanja. Od vrste in narave podjetja sta odvisna obseg in razčlenjenost postavk v njem (SRS 2002, 167).

Enako kot pri bilanci stanja razdelimo tudi izkaz poslovnega izida, in sicer (Milost 1996, 77):

- glede na čas, v katerem jih sestavljamo, so bilance poslovnega izida lahko predračunske in obračunske;
- glede na uporabnike so notranje za notranje uporabnike informacij in zunanje za zunanje uporabnike informacij;
- glede na namen so redne in izredne; redne so tiste, v katerih je bilančni datum vnaprej določen, izredne pa so sestavljene ob nepredvidenih dogodkih;
- glede na obliko ločimo vzporedne, zaporedne in stopničaste bilance poslovnega izida; pri vzporednem in zaporednem razvrščanju bilančnih postavk govorimo o bilanci poslovnega izida, pri stopničastem razvrščanju govorimo o izkazu stanja.

V tabeli 7. 5 so navedeni nekateri podatki iz izkaza poslovnega izida.

Tabela 7.5 Podatki iz izkaza poslovnega izida OMV Slovenija, d. o. o

Zneski v 000 SIT	od 1. 1. do 31. 12. 2005	od 1. 1. do 31. 12. 2004	Indeks
Čisti prihodki od prodaje	136.539.716,00	98.938.164,00	138
Stroški blaga, materiala in storitev	131.946.772,00	94.587.401,00	139
Stroški dela	1.068.993,00	833.713,00	128

Stroški dela so ena bistvenih sestavin izkaza poslovnega izida. Stroški dela so sestavljeni iz neto plače, davkov in drugih prispevkov, kot so pokojninsko in zdravstveno zavarovanje.

Organizacija OMV Slovenija, d. o. o., ima izkaz poslovnega izida izdelan zelo natančno, to je z vsemi postavkami po računovodskih standardih. Tudi navedeni podatki iz poslovnega poročila se ujemajo s podatki v računovodskem delu letnega poročila. Tudi v razkritjih oziroma pojasnilih k izkazu poslovnega izida imajo ustrezno strukturirano in razloženo vsebino izkaza.

7.8.3 Izkaz finančnega izida

Izkaz finančnega izida je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev ter njihovih ustreznikov za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja (SRS 2002, 187).

Iz izkaza finančnega izida OMV Slovenija, d. o. o., je razvidno začetno in končno stanje sredstev ter njihovih ustreznikov, pa tudi to, kako jih organizacija pridobiva in porablja.

Finančni izid lahko ugotavljamo neposredno na podlagi denarnega toka – prejemkov in izdatkov, ali pa na podlagi finančnega toka. Finančni tok je celota pritokov in odtokov določenih vrst sredstev v določenem časovnem obdobju. Pritoki in odtoki so posledica sprememb stanj ali obveznosti do virov sredstev (Melavec in Milost 2003, 158).

Med pritoki nastajajo:

- *pritoki zaradi dezinvestiranja*, ki se pojavijo v primeru, ko poslovni dogodki zmanjšujejo stanje sredstev, ali v obliki pravic ter
- *pritoki zaradi financiranja*, ki se pojavijo v primeru, ko poslovni dogodki povečujejo stanje obveznosti do virov sredstev.

Tabela 7.6 Pritoki pri poslovanju OMV Slovenija, d. o. o.

Zneski v 000 SIT postavke	31. 12. 2005 / 31. 12. 2004
Pritoki pri poslovanju	130.261.656
Poslovni prihodki	136.539.716
Izredni prihodki, ki se nanašajo na poslovanje	15.631
Začetne minus končne terjatve	-6.302.498
Začetne minus končne aktivne časovne razmejitve	8.807

Med odtoki nastajajo:

- *odtoki zaradi investiranja*, ki se pojavijo v primeru, ko poslovni dogodki povečujejo stanje sredstev v obliki stvari ali pravic ter
- *odtoki zaradi definciranja*, ki se pojavijo v primeru, ko poslovni dogodki zmanjšujejo obveznosti do virov sredstev.

Tabela 7.7 Odtoki pri poslovanju OMV Slovenija, d. o. o.

Zneski v 000 SIT postavke	31. 12. 2005 / 31. 12. 2004
Odtoki pri poslovanju	129.683.691
Poslovni odhodki brez amortizacije in dolgoročnih rezervacij	133.331.161
Izredni odhodki, ki se nanašajo na poslovanje	1.757
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih dogodkih	526.101
Začetni minus končni poslovni dolg	-4.914.460
Začetne minus končne pasivne časovne razmejitve	-354.607

8 PREDLOG REŠITEV ZA PRIPRAVO LETNEGA POROČILA OMV SLOVENIJA, D. O. O.

Letna poročila postajajo vse bolj pomembna, zato menim, da bi jim morale gospodarske družbe nameniti več pozornosti.

Letna poročila se z leti vedno bolj razvijajo, kar kaže na to, da razvoj slednjih še ni končan. Pri interesnih skupinah se pojavljajo vedno nove zahteve po informacijah in področjih poročanja. Razlogi za povečano povpraševanje interesnih skupin so želje po dodatnih informacijah, ki jim olajšajo sprejemanje odločitev.

Priporočam, da organizacija OMV Slovenija, d. o. o., pri pripravi letnega poročila v prihodnje upošteva naslednji seznam napotkov, ki sem ga pripravila na podlagi kritične analize njenega letnega poročila za leto 2005:

- V uvodni del je treba dodati več podatkov o vodstvu in njihovih pristopih k vodenju organizacije. V poročilu ni nikjer napisano najpomembnejše – direktor organizacije ni nikjer omenil, da letno poročilo potrjuje. Predlagam tudi predstavitev pomembnejših podatkov o poslovanju v obliki dveh ali treh grafov, lahko bi v uvodni del vključili tudi fotografije direktorja in prokuristov družbe.
- V poglavju o prodaji oziroma trženju je treba navesti konkurente.
- Predlagam, da se v poglavje o načrtih doda besedilo o viziji, strategiji in načrtih organizacije za prihodnost.
- V poglavju o zaposlenih je treba vključiti tudi načine, s katerimi v organizaciji motivirajo zaposlene, navesti je treba izobraževanje in ostale ugodnosti, ki jih gospodarska družba nudi zaposlenim.
- Pregledati je treba analizo poslovanja, kjer bi organizacija morala predstaviti analizo finančnih in računovodskih podatkov tekočega leta in leta poprej ter to komentirati. V tem poglavju bi organizacija morala opisati vsaj gibanje ključnih postavk iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida.

Vsa podjetja morajo težiti k temu, da bodo letna poročila razumljiva in izčrpna, vsebovati morajo najpomembnejše informacije in podatke, ki so pomembni za celovito predstavitev poslovanja ter delovanja družbe. Letna poročila naj vsebujejo več pojasnil, saj ta pri interesnih skupinah zbujejo večje zaupanje. Vsebujejo naj tudi več grafičnih prikazov in naštevanj, saj to omogoča boljšo predstavo bralcem.

9 SKLEP

Letno poročilo je najpomembnejši način komuniciranja z zunanjimi interesnimi skupinami organizacije. Z njegovo pomočjo organizacija enkrat letno predstavi svoje delovanje v poslovnem letu, svoje težave, načrte in možnosti v prihodnje. Da bi letno poročilo doseglo svoj namen, je pomembno, katere informacije organizacija v njem predstavi in kako jih predstavi.

Za izdelavo letnega poročila so organizacije zavezane z ZGD, ki določa obvezne vsebine letnega poročila. ZGD določa predvsem vsebine poslovnega in računovodskega dela letnega poročila. Računovodski izkazi s pojasnili so natančneje opredeljeni s SRS, ki natančno določajo, kaj in kako mora organizacija razkrivati.

Osrednja tema diplomske naloge je poslovno poročilo, ki ima enako pomembno vlogo kot računovodski del letnega poročila.

Diplomska naloga je razdeljena na teoretični in analitični del. V teoretičnem delu sem predstavila vsebino letnega poročila, interesne skupine in sestavine letnih poročil. V drugem delu sem predstavila analizo letnega poročila organizacije OMV Slovenija, d. o. o. Prispevek naloge je bil priprava napotkov za izboljšanje vsebine letnega poročila organizacije OMV Slovenija, d. o. o.

Namen diplomske naloge je bil kritično analizirati letno poročilo gospodarske družbe. Analiza je pokazala, da je letno poročilo širše gledano kar dobro sestavljeno, podatki v poslovnem delu so točni in se ujemajo s podatki v računovodskem delu. V poslovnem delu letnega poročila pa manjka poglavje o analizi poslovanja. Ne glede na to, da je letno poročilo kakovostno napisano, menim, da bi še vedno lahko izboljšali tako vsebinsko stran kot oblikovno.

Na začetku poročila, v poglavju o finančnih poudarkih in poročilu direktorja, bi lahko napisali nekaj več o vodstvu in njegovemu nadzoru organizacije. Poleg tega bi lahko v poglavje vstavili fotografijo direktorja pri opravljanju vsakdanjega dela. V poglavju trženje bi lahko omenili glavne konkurente, čeprav jih ni veliko. Menim, da so v letnem poročilu izpuščene tudi bistvene informacije, saj ni opisane vizije in strategije organizacije. Več bi lahko poročali o ravnanju z zaposlenimi, saj dejansko opravljajo veliko aktivnosti na tem področju.

Končni vtis letnega poročila je pozitiven. Posamezniki ali skupine lahko v letnem poročilu najdejo večino informacij, ki jih potrebujejo.

Priporočala bi tudi izboljšavo podobe oziroma njegovo posodobitev, saj je letno poročilo zelo monotono, brez fotografij in uporabe barv, kar bi bralca še bolj pritegnilo.

LITERATURA

- Elliot, Barry in Jamie Elliot. 1999. *Financial Accounting and Reporting*. London: Prentice Hall.
- Kavčič, Slavka. 1999. Analiza poročila posloводства kot izhodišče za razpravo na skupščini delniške družbe. *Metode, modeli in orodja analiziranja ter poslovnega odločanja, zbornik referatov*, 39–50. Ljubljana: Zveza ekonomistov Slovenije.
- Horvat, Tatjana. 2000. *Priprava letnega poročila za komuniciranje z interesnimi skupinami podjetja*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
- Horvat, Tatjana. 2003. *Priprava razkritij v letnem poročilu gospodarske družbe*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Horvat, Tatjana. 2006. *Poslovodno poročanje in revizija*. Interno gradivo, Fakulteta za management Koper.
- Melavc, Dane in Franko Milost. 2003. *Računovodstvo*. Koper: Visoka šola za management.
- Milost, Franko. 1996. *Računovodstvo in finance*. Portorož: Fakulteta za pomorstvo in promet.
- Sigband, Norman B. in Arthur H. Bell. 1989. *Communication for Management and Business*. Glenview: Scott, Foresman and Company.
- Slovenski računovodski standardi*. 2002. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo in Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Sutton, Tim. 2000. *Corporate Financial Accounting and Reporting*. Harlow: Prentice Hall.
- Turk, Ivan. 2000. *Pojmovnik računovodstva, financ in revizije*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
- Vežjak, Blanka. 1998. *Poslovno poročilo in poslovna razkritja v poročilu*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1). *Uradni list RS*, št. 42/2006.
- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-UPB1). *Uradni list RS*, št. 15/2005
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gospodarskih družbah (ZGD-F). *Uradni list RS*, št. 45/2001.
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gospodarskih družbah (ZGD-H). *Uradni list RS*, št. 139/2004.

Literatura

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1B).
Uradni list RS, št. 68/2008.

PRILOGE

- Priloga 1 Bilanca stanja
- Priloga 2 Izkaz poslovnega izida
- Priloga 3 Revizorjevo mnenje

BILANCA STANJA

Zneski v "000" SIT POSTAVKE	31.12.2005	31.12.2004	Index 31.12.2005/ 31.12.2004
A. STALNA SREDSTVA	24.429.850	23.731.822	103
I. NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA	1.158	14.872	8
1. Dolgoročno odloženi stroški poslovanja	1.158	14.782	8
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	22.673.750	23.709.497	96
1. Zemljišča in zgradbe	20.496.426	20.920.586	98
a) Zemljišča	5.255.025	4.331.413	121
b) Zgradbe	15.241.400	16.589.173	92
2. Druge naprave in oprema	1.834.310	1.872.808	98
3. Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	343.015	916.103	37
a) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	37.440	24.477	153
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	305.575	891.626	34
III. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	1.754.942	7.453	23.547
1. Drugi dolgoročni deleži	2.487	2.487	100
2. Druge dolgoročne terjatve	1.752.455	4.966	35.289
B. GIBLJIVA SREDSTVA	21.602.693	10.861.463	199
I. ZALOGE	5.126.716	4.033.747	127
1. Material	19.778	11.454	173
2. Trgovsko blago	5.106.938	4.022.293	127
II. POSLOVNE TERJATVE	10.666.887	6.234.890	171
1. Kratkoročne poslovne terjatve	10.666.887	6.234.890	171
a) Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	6.336.053	4.366.006	145
b) Kratkoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini	805.504	28.571	2.819
c) Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	3.525.330	1.840.313	192
III. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	5.110.501	6.084	83.999
1. Kratkoročne finančne naložbe do drugih	5.110.501	6.084	83.999
IV. DOBROIMETJE PRI BANKAH, ČEKI IN GOTOVINA	698.589	586.742	119
C. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE SREDSTVA	86.406	95.213	91
A. KAPITAL	29.607.915	22.553.548	1.341
I. VPOKLICANI KAPITAL	8.550.144	6.626.362	129
1. Osnovni kapital	8.550.144	6.626.362	129
II. KAPITALSKE REZERVE	5.173.418	2.167.889	239
III. REZERVE IZ DOBIČKA	3.600.444	2.482.794	145
1. Zakonske rezerve	270.936	270.936	100
2. Drtuge rezerve iz dobička	3.329.507	2.211.858	151
IV. PRENESENI ČISTI POSLOVNI IZID	1.466.361	0	0
V. NERAZPOREJENI ČISTI POSLOVNI IZID	658.695	1.117.650	59
VI. PREVREDNOTOVALNI POPR. KAPIT.	10.158.853	10.158.853	100
1. Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	10.158.594	10.158.594	100
2. Posebni prevrednotovalni popravek kapitala	259	259	100
B. DOLGOROČNE REZERVACIJE	12.760	0	0
C. FINANČNE IN POSLOVNE OBVEZNOSTI	15.975.748	12.081.031	132
I. DOLGOROČNE FINANČNE IN POSLOVNE OBVEZNOSTI	365.220	548.212	67
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	365.220	548.212	67
II. KRATKOROČNE FINANČNE IN POSLOVNE OBVEZNOSTI	15.610.528	11.532.819	135
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	2.952.610	3.789.499	78
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	3.732.415	1.964.125	190
3. kratkoročne fin. In posl. Obveznosti do podjetij v skupini	1.376.319	858.241	160
4. Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	7.549.184	4.920.954	153
Č. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	408.526	53.919	758
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	46.118.949	34.688.498	132

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

	Zneski v "000" SIT POSTAVKE	31.12.2005	31.12.2004	Index 31.12.2005/ 31.12.2004
A.	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	136.539.716	98.938.164	138
B.	SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG	0	0	0
C.	USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI	0	1.841	0
D.	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	49.688	59.081	84
E.	STROŠKI PRODANEGA BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	131.946.772	94.587.401	139
E.I.	STROŠKI PRODANEGA BLAGA	125.434.206	88.967.613	141
E.II.	STROŠKI MATERIALA	214.716	190.134	113
E.III.	STROŠKI STORITEV	6.297.850	5.429.654	116
F.	STROŠKI DELA	1.068.993	833.713	128
G.	ODPISI VREDNOSTI	2.179.018	2.117.317	103
G.I.	AMORTIZACIJA	1.537.518	1.650.150	93
G.II.	PREVREDN. POSLOVNI ODHODKI	641.500	467.167	137
H.	DRUGI POSLOVNI ODHODKI	315.396	328.659	96
I.	POSLOVNI IZDI POSLOVANJA	1.079.225	1.131.996	95
J.	FINANČNI PRIHODKI	1.481.158	295.949	500
J.I.	FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV	235.068	1	23.506.900
J.II.	FINANČNI PRIHODKI IZ DOLGOROČNIH TERJATEV	383	67.663	1
J.III.	FINANČNI PRIHODKI IZ KRATKOROČNIH TERJATEV	1.245.706	228.285	546
K.	FINANČNI ODHODKI	1.389.461	373.088	372
K.I.	FINANČNI ODHODKI ZA ODPISE FINANČNIH NALOŽB	597.643	4.620	13.936
K.II.	FINANČNI ODHODKI ZA OBRESTI IN IZ DRUGIH OBVEZNOSTI	971.818	368.468	215
M.	POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	1.170.922	1.054.857	111
N.	IZREDNI PRIHODKI	15.631	96.027	16
O.	IZREDNI ODHODKI	1.757	19.675	9
P.	POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA	13.874	76.352	18
Q.	DAVEK OD DOBIČKA	0	13.559	0
R.	DRUGI DAVKI, KI NISO IZKAZANI V DRUGIH POSTAVKAH	526.101	0	0
S.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	658.695	1.117.650	72

REVIZORJEVO MNENJE

2. MNENJE REVIZORJA

Deloitte & Touche d.o.o. revizija
 Dunajska cesta 15
 1000 Ljubljana
 Slovenija

Deloitte Tax Advisory
 Dunajska cesta 15
 1000 Ljubljana, Slovenija

REVIZORJEVO POROČILO

Istnikom družbe
 OMV Slovenija d.o.o.

Revizorji smo prebrali in hkrati stanja gospodarske družbe OMV Slovenija d.o.o. na dan 31. decembra 2005 ter z njo povezane izkaz poslovnega izida, izkaz finančnega izida, izkaz prihodnjega kapitala in prilogo k računovodskemu izkazu za to leto, končno leto. Pregledali smo tudi postopno poročilo uprave. Za pripravo teh računovodskih izkazov v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi je odgovorna uprava gospodarske družbe. Naša naloga je na podlagi revizije izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih.

Revizija smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi reviziranja. Ti zahtevajo od nas izvedbo revizije za pridobitev primernega zagotovila da računovodski izkazi ne vsebujejo bistvenih napaknih navedb. Revizija vključuje preizkušnje in preverjanje dokazov o zaneslosti in razkritih računovodskih izkazih. Revizija vključuje tudi preverjanje uporabljenih računovodskih načel in pomembnih ocen uprave ter ovrednotenje celovite predstavitve računovodskih izkazov. Prepričani smo, da je naša revizija primerna podlaga za naše mnenje.

Po našem mnenju so računovodski izkazi s prilogo iz prejšnjega odstavka resnična in poštena slika finančnega stanja gospodarske družbe na dan 31. decembra 2005, poslovnega izida in finančnega izida njenega poslovanja ter prihodnjega kapitala v tečajni konanci o letu v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovno poročilo je skladno z revizornimi računovodskimi izkazi.

Deloitte & Touche, revizija d.o.o.

Ljudje jezovnik
 Prebrišče na sv. Lovka
 1116 Ljubljana

1. podpisana 29.11.2006

Audit, Tax, Consulting, Financial Advisory,

Deloitte & Touche
 1116 Ljubljana, Slovenija